

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott**Tid:** Torsdagen den 5 maj 2022 kl. 09:00-11.05**Plats:** Esplanaden**Beslutande:** Charlotta Westerlund (S), ordförande
Solveig Granberg (C), vice ordförande
Andreas Sjögren (S)
Mehrana Bassami (S)
Susanne Yttergren (V) Ersättare för Ellen Ström (V)
Madelene Nord (M) från 09.00-11.00
Carinne Sjöberg (L)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:****Sekreterare:** *digital signatur*..... §§ 18-21
Olov Häggström**Ordförande:** *digital signatur*.....
Charlotta Westerlund**Justerare:** *digital signatur*.....
Solveig Granberg

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Sammanträdesdatum: 2022-05-05

Anslaget har satts upp: 2022-05-16

Anslaget tas ner: 2022-06-07

Förvaringsplats: kommunledningsstaben

Underskrift: .....
Olov Häggström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Ari Leinonen (S) (kl. 09.00-10.00)

Alice Nikmanesh (MP) (digitalt deltagande mellan kl 09.00-10.05.)

Ulrik Berg (M)

Fredrik Rönn (C)

Tjänstemän

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Daniel Levisson, statistiker

Beslutsärenden

§ 18

Diariennr: KS-2022/00322

JUSK yttrande Motion 7/2022: Kräv rätt till heltid vid upphandlingar; Åsa Bäckström (V) och Bore Sköld (V).

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige

att anse motionen besvarad

Reservation

Susanne Yttergren (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet yrkar i motion 7/2022 att:

- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag för hur rätten till heltid och rätten till deltid kan utgöra ett krav i kommunens upphandlingar av privata utförare av kommunala angelägenheter i de fall där detta är förenligt med rådande lagar och avtal.

Motionärerna pekar på ofrivilligt deltidsarbete är vanligt i kvinnodominerande yrkesgrupper inom välfärden, något som påverkar kvinnors ekonomiska frihet och trygghet. Vidare menar motionärerna att en betydande del av kommunens välfärdsuppdrag sköts via den privata sektorn som upphandlas av kommunen via LOU och LOV och att de löntagare som befinner sig hos privata aktörer generellt har sämre arbetsvillkor. Motionärerna uttrycker att kommunen, i sitt jämställdhetsarbete, bör se

över hur upphandlingen med den privata sektorn ska ske så att medarbetare erbjuds och har rätt till en heltidsanställning i större utsträckning.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i vikten av att ställa sociala krav kring arbetsvillkor vid upphandling. Tjänstesektorer i välfärden är många gånger kvinnodominerande och särskilt utsatta för dåliga arbetsförhållanden, deltidsanställningar och låga löner i förhållande till övriga arbetsmarknaden. Det andra nationella jämställdhetspolitiska delmålet, ekonomisk jämställdhet, omfattar bland annat att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar och villkor när det gäller tillgången till arbete och i fråga om anställnings-, löne- och andra arbetsvillkor samt utvecklingsmöjligheter i arbetet.

Umeå kommun beslutade 2015, som en personalpolitisk jämställdhetsreform, att införa rätt till heltid för anställda inom vård- och omsorg. I nu gällande centrala huvudöverenskommelse med Kommunal (HÖK 20) gäller att "Målsättningen är att tillsvidareanställning på heltid ska vara det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta heltid. Alla arbetsgivare ska därför, med utgångspunkt från verksamhetens behov och resurser, ha en plan för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka." Vidare är det av kommunfullmäktige personalpolitiska målet 9 formulerat som att "Umeå kommun ska ha heltid och tillsvidareanställning som norm."

Umeå kommun ligger idag generellt över medelvärdet för andel heltidsarbetande, heltidsanställda och genomsnittlig sysselsättningsgrad inom kommunens vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning. Jämställdhetsutskottet ser detta som en positiv trend som möjliggör för en säkrare vardag för många inom den kvinnodominerande tjänstesektorn inom välfärden vid Umeå Kommun.

I Umeå kommuns antagna inköps- och upphandlingspolicy och regler för inköp och upphandling har kommunen ett uppdrag att arbeta för att fler personer ska jobba heltid. Policyn anger att: "Vid upphandling av tjänster och entreprenader ska krav ställas på löner och arbetsvillkor i nivå med för branschen allmänt förekommande kollektivavtal i den utsträckning som lagstiftningen medger. Kommunen ska också i tillämpliga fall ställa krav

som främjar jämställdhet i samband med upphandlingar.” Vad gäller LOV-upphandlingar finns idag på Umeå kommun en skrivning om att de som lämnar anbud ska sträva efter att erbjuda heltidsanställningar, och andelen heltidsanställningar följs upp årligen av Upphandlingsbyrån.

Umeå Kommuns regler för inköp och upphandling anger i §6.2 att: “Inför varje inköp/upphandling ska sociala hänsynsfrågor beaktas vid kravställandet. Vad särskilt gäller sociala hänsyn ska antidiskrimineringsklausuler och särskilda kontraktsvillkor såsom krav på kollektivavtal eller motsvarande i den mån lagen tillåter.”

De upphandlingar som kommuner, regioner och myndigheter genomför har stor betydelse för att skapa förutsättningar för kvinnor att försörja sig själva och sina eventuella barn. Att ta fram strategier för hur kommunen kan ställa krav på heltidsarbete i upphandlingar av yrken inom välfärden som ofta är kvinnodominerande bidrar till att uppnå en positiv samhällsutveckling. Möjlighet till heltidstjänst skapar förutsättningar för både kvinnor och män att försörja sig utan att vara i en beroendeställning till sin partner. Det skapar en god och hållbar samhällsutveckling genom förbättrad arbetsmiljö, arbetsvillkor och kompetenshöjning. Den offentliga upphandlingen kan därför ses som ett kompletterande verktyg till olika policies och regler som Umeå kommun redan har antagit i frågan om rätt till heltid, och bidra till att uppnå kommunens ambitioner kring social hållbarhet.

Umeå kommun har på Upphandlingsbyrån anställt en hållbarhetsstrateg med kompetens kring social hållbarhet. Jämställdhetsutskottet vill lyfta vikten av att ett jämställdhetsperspektiv som en grundläggande förutsättning för arbetet med social hållbarhet och att frågor som rör ekonomisk självständighet finns med i Upphandlingsbyråns fortsatta och fördjupade hållbarhetsarbete.

Beslutsunderlag

Motion 7/2022

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Susanne Yttergren (V) yrkar på bifall till motionen

Madelene Nord (M) yrkar på avslag till motionen

Andreas Sjögren (S), Solveig Granberg (C) och Charlotta Westerlund (S) yrkar att anse motionen besvarad, enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer avslag mot bifall mot att motionen ska anses besvarad. Jämställdhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad, enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Susanne Yttergren (V) - Vänsterpartiet reserverar sig mot utskottets beslut att yrka bifall till tjänsteskrivelsen till förmån för eget förslag.

Vänsterpartiets motion lyfter rätten till heltid medan tjänsteskrivelsen talar om att sträva efter att erbjuda heltidsanställningar. Detta menar Vänsterpartiet inte är en tillräckligt skarp skrivning för att få rätt till heltid som en möjlighet att kunna nå det nationella målet gällande jämställdhet.

Beslutet ska skickas till

KS Diarium

§ 19

Diarienum: KS-2022/00449

JUSK - Deltagande på konferenser och utbildningar

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar att

de av utskottets ledamöter och ersättare som har möjlighet deltar på föreläsningen att delta på utbildning "Våld och vårdnad - eller trygghet och barnfrid"

de av utskottets ledamöter och ersättare som har möjlighet deltar på Umeå kommuns konferens The gendered landscape of European cities, 9-10 juni 2022

Ärendebeskrivning

Fredag den 13 maj kl. 14.00-16.00 samt lördag den 14 maj 11.15-12.30 arrangerar Kvinnohusföreningen Umeå, Kvinno- och tjejjouren i Umeå, Umeå kommun, Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten föreläsning med fokus på förekomsten av våld i vårdnadstvister. Fredagens föreläsning genomförs på Umeå folkets hus och går även att följa via webbsändning. Lördagens föreläsning genomförs på kvinnohistoriskt museum och går även att följa via webbsändning. Föreläsare är Rebecca Lagh, advokat som driver en brottsoffer- och barnrättsbyrå i Stockholm samt Åsa Hjertström, utredare på Jämställdhetsmyndigheten om rapporten "Våld är inget undantag" (Åsa deltar endast fredag)

9–10 juni genomför Umeå kommun en internationell jämställdhetskonferens "The gendered landscape of European cities" Konferensen utgör slutkonferens för Umeå kommuns projekt "The gendered landscape" med inbjudna föreläsare och deltagare från hela Europa. Konferensen genomförs fysiskt på P5 i Umeå med möjlighet att delta digitalt. Målgrupp för konferensen är europeiska städer och organisationer.

Beslutsunderlag

Inbjudan utbildning 13 samt 14 maj 2022

Information om konferensen The gendered landscape of European cities
hittas på www.umea.se/jamstalldhet

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Informationsärenden

§ 20

Diariernr: KS-2019/00188

Ärenden i kommunfullmäktige 2022 - första kvartalet

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Genomgång av beslut fattade i kommunfullmäktige under 2022 med fokus på förekomst/frånvaro av jämställdhetsanalys. Uppföljningen görs av motioner samt kommunövergripande strategier, program och policys.

Beslutsunderlag

JUSK uppföljning KF 2022

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

§ 21

Diarienum: KS-2022/00225

Informationsärenden maj

Beslut

Ärendebeskrivning

- Kommande bostadsförsörjningsprogram
  - Daniel Levisson från Övergripande planering informerar.
- Konsten att samtala - nyckeln till språk och jämställdhet
  - Louise Johansson och Christina Nordlund berättar om pågående projekt inom förskolan.

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Beslutet ska skickas till